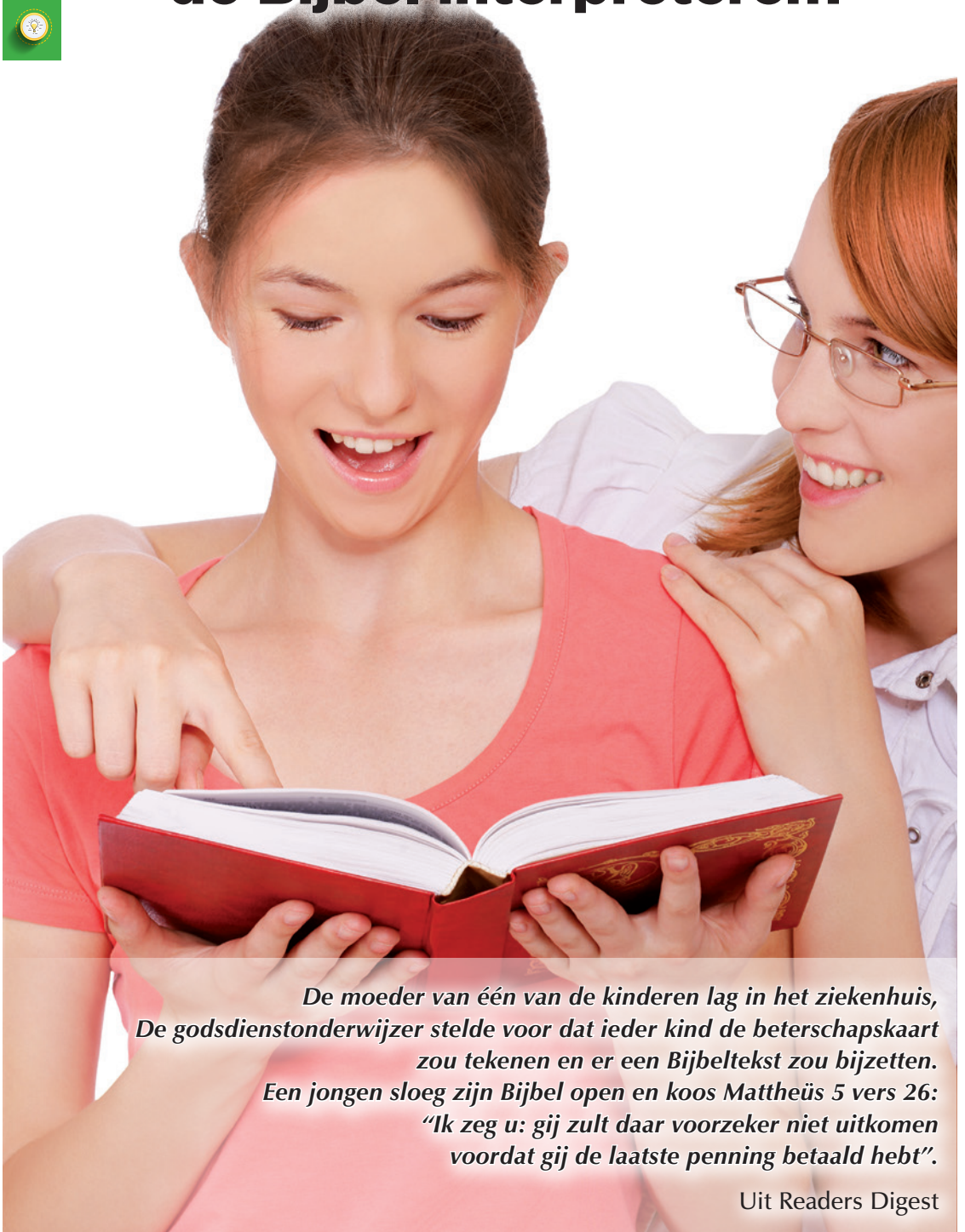

Hoe moet je de Bijbel interpreteren?

*De moeder van één van de kinderen lag in het ziekenhuis,
De godsdienstonderwijzer stelde voor dat ieder kind de beterschapskaart
zou tekenen en er een Bijbeltekst zou bijzetten.
Een jongen sloeg zijn Bijbel open en koos Mattheüs 5 vers 26:
“Ik zeg u: gij zult daar voorzeker niet uitkomen
voordat gij de laatste penning betaald hebt”.*

Uit Readers Digest

Heel vaak krijg ik opmerkingen te horen in de zin van: *“De Bijbel kun je toch niet letterlijk nemen? Trouwens, er zijn zoveel interpretaties van de Bijbel; wie zegt dat de jouwe de juiste is?”* Hoe moet je de Bijbel nu feitelijk interpreteren?

We moeten er allereerst op wijzen dat de uitspraak *“Alles in de Bijbel moet letterlijk genomen worden”* niet opgaat. Want er wordt heel wat beeldspraak in de Bijbel gebruikt. Maar tevens wil ik hierbij opmerken dat je je er evenmin van af kunt maken met de uitspraak *“Alles in de Bijbel is beeldspraak”*. In dat geval kom je voor heel wat moeilijkheden te staan. Johannes vermeldt in zijn evangelie ⁽¹⁾ dat de wonderen van Jezus tot doel hadden Hem te openbaren als de Zoon van God. Als dit geen echte wonderen waren, dan zou ieder mens wel kunnen beweren dat hij God is ⁽²⁾.

Paulus zette zich af tegen enkele dwaalleraars. Die begonnen te verkondigen dat Jezus niet letterlijk uit de dood opgestaan was, maar wel geestelijk ⁽³⁾. Was Paulus dan gek geworden of sprak hij de waarheid?

Wanneer het in de Bijbel gaat om beeldspraak, dan wordt die:

- **ofwel** aangekondigd. Denk aan de gelijkenis van de zaaier (Bijbelboek Mattheüs, 13 verzen 3,53).

- **ofwel** overduidelijk uit de context. Als Jezus zegt dat Hij ‘de wijnstok’ is, dan weten we dat dit niet letterlijk bedoeld kan zijn. Als Hij van zichzelf zegt dat Hij ‘de Deur tot de schaapskooi’ is, dan kan het allesbehalve om een letterlijke deur gaan. Het is duidelijk beeldspraak.
- **ofwel** uitgelegd. Toen Jezus vertelde dat Hij ‘het Brood des levens’ was ⁽⁴⁾, begrepen de joden Hem niet en dachten dat Hij werkelijk brood was dat ze konden opeten. Jezus maakte echter duidelijk dat het om beeldspraak ging, om brood dat hun geestelijke honger kon stillen.
- **ofwel** duidelijk door vergelijking met andere passages ⁽⁵⁾.

Prof. Guy Vleugel, die vaak met dergelijke vragen wordt geconfronteerd, vertelde het volgende: *“Men werpt wel eens op dat de Bijbel geschreven is voor oosterlingen. Die zijn wel veel meer vertrouwd met beeldspraak dan de zakelijke westerling. Zij voelen instinctief aan wat bedoeld wordt. De Bijbelschrijvers, ook oosterlingen, schrijven in onvertaalde beeldspraak. Zo vormen de gezegde gebeurtenissen, die ze verhalen, slechts de verpakking van een hogere of diepere waarheid. De Bijbel is waar, maar niet echt gebeurd. Toch kan dit niet opgaan. Tal van passages tonen aan dat dit bezwaar on-*

**De stelling:
‘Alles in de Bijbel
moet letterlijk
genomen worden’
gaat niet altijd
op, net als de
stelling:
‘Alles in de Bijbel
is beeldspraak’.**

De Bijbel voorziet zelf van richtlijnen hoe we de Bijbel moeten lezen en interpreteren.

gegrond is. De oosterlingen, die naar Jezus luisterden, gaven blijk van allesbehalve een instinctieve 'feeling' voor beeldspraak."

Het komt hier op neer: ze begrepen er geen snars van, zo goed waren ze vertrouwd met die beeldspraak (bv. Bijbelboek Mattheüs, 13 verzen 10-17).

Hoe moet je de Bijbel interpreteren?

Iedereen komt tegenwoordig met zijn eigen interpretatie aandragen en iedereen beweert dat hij op de goeie manier aan interpretatie doet.

Dit probleem ware al voor de helft opgelost, indien de Bijbel zelf richtlijnen zou geven hoe we de Bijbel moeten lezen en interpreteren. Wel, die richtlijnen zijn er...

In het Bijbelboek 2 Petrus (hfdstk. 1 verzen 19-21) staat dat we geen eigenmachtige uitlegging mogen geven aan de Bijbel. Wat houdt dit concreet in wat het Bijbel lezen betreft?

1. Je mag nooit je eigen interpretatie geven.

Zoals reeds vroeger aangehaald, moet je de Bijbel zo letterlijk mogelijk nemen.

Tenzij uit de context duidelijk blijkt dat het om beeldspraak gaat of dat er wordt vermeld dat het een gelijkenis, parabel, ... is.

Een voorbeeld: In het Bijbelboek Zacharia hfdstk. 11 verzen 12-13 staat dat de Heer voor 30 zilverstukken zou verraden worden. Deze tekst is vanzelfsprekend letterlijk te nemen. Want er is geen enkele reden om hem niet letterlijk te nemen.

2. Je mag geen Bijbelvers of -gedeelte uit zijn context halen.

De Bijbel kan een gevaarlijk boek zijn als we de verzen uit hun verband lezen. Want je kunt dan de Bijbel alles laten zeggen, zoals in het inleidend citaat. Daarom is het heel belangrijk om hem op de goede manier te lezen, d.i. in zijn context.

Bijvoorbeeld: in het Bijbelboek Johannes hfdstk. 14 vs 28 zegt Jezus dat de Vader meer is dan Hijzelf. De Jeho-

vah's Getuigen zeggen: "Zie je wel, Jezus is God niet, want God is meer dan Jezus". Maar hogerop (Bijbelboek Johannes hfdstk. 14 verzen 7-10) zegt Jezus dat Hij en de Vader gelijk zijn. Welke conclusie moet je dan trekken? Als je de uitspraak van de Jehovah's Getuigen beaamt, verwaarloos je hogerop genoemde tekst en omgekeerd. De verklaring is heel eenvoudig. In Zijn menselijke gedaante was Jezus Christus veel beperkter dan de Vader; in die zin is de Vader meer ⁽⁶⁾.

3. De Bijbel verklaart zichzelf.

De Bijbel legt zichzelf uit. Als iets onduidelijk is, kunnen we de oplossing vinden door andere gedeelten er op na te slaan. Met andere woorden: we moeten de Schrift met de Schrift vergelijken. Zoek dus over een bepaald onderwerp alle teksten op. Leg die naast elkaar en je weet wat de Schrift leert over dit onderwerp.

Bijvoorbeeld: in het Bijbelboek Johannes, 1 vers 1 staat: "In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God". Wat is de betekenis van 'het Woord'? Wat verder in vers 14 staat dat dit Woord vlees geworden is. Wie is er vlees geworden? Jezus Christus, m.a.w.: het Woord = Jezus. Nu kun je de vraag stellen: "Waarom is het allemaal zo ingewikkeld gemaakt; waarom staat er niet direct 'Christus'?" Heel eenvoudig, omdat de schrijver er een bedoeling mee had. In het Bijbelboek Hebrreeën hfdstk. 1 verzen 1-4 lezen we dat God, na eerst door de profeten gesproken te hebben, nu voor het laatst door Zijn Zoon gesproken heeft. Jezus is het laatste Woord van God tot de mensheid. Als de mens dan nog niet wil luisteren en Zijn Weg om tot God te komen niet erkent, dan heeft God niks meer tot die persoon te zeggen. Daarom is de naam 'Het Woord' hier heel gepast.

In de Bijbel worden de fundamentele dingen wél zo duidelijk voorgesteld dat er geen twijfel kan bestaan. Heel vaak blijkt dat mensen precies de radicale inhoud wat willen afzwakken, door hem

symbolisch te maken. Het is telkens weer duidelijk dat heel wat mensen niet in de spiegel willen kijken wat hun innerlijke betreft. Het liefst zouden zij hun innerlijke verborgen houden, maar wat voor zin heeft dit?

Yvan Thomas

- 1 Bijbelboek Johannes hfdstk. 20 verzen 30-31
- 2 Zie de vraag "Je gelooft toch niet in wonderen?" bij "Maar de bijbel is toch in strijd met de wetenschap?"
- 3 Bijbelboek 2 Timoteüs hfdstk. 2: 17 verzen 18; Bijbelboek 1 Corinthiërs hfdstk. 15: 12 verzen 20
- 4 Johannes hfdstk. 6: 22 verzen 59
- 5 Straks volgt hiervan een voorbeeld.
- 6 Bekijk in dit opzicht het Bijbelboek Filippenzen hfdstk. 2 verzen 9-11. Jezus heeft zichzelf 'ontledigd' door een mensgedaante aan te nemen.